

1909

160

C. HUYSMANSILLE

19. I 09.

Hyvä toveri Huysmans!

Toivottavasti annatte anteeksi, että vastaukseni on viivästynyt näin pahasti. Asiat vievät kaiken aikani. Koko järjestömme on nykyään (vihdoinkin!) Pariisissa.

Liitän oheen 300 frangia. Tämä on se summa, jonka puoleemme on velkaa Kansainväliselle Sosialistiselle Toimistolle vuodelta 1908.

Mitä selostukseen tulee, niin tapasin eilen toverin, jonka tehtäväksi sen laadinta on annettu. Hän lupasi tehdä kaiken voitavansa saadakseen selostuksen loppuosan valmiiksi mahdollisimman pian.

Osoitteeni on nykyään: Mr. Wl. Oulianoff.

24. Rue Beaunier, 24. Paris (XIV)

Hyvä toveri, vastaanottakaa veljellinen tervehdykseni

N. Lenin

Lähetetty Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et »Soviétique» aikakauslehden 4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan Käännös ranskasta

161

C. HUYSMANSILLE

Helmikuun 25 pnä 1909.

Arvoisa toveril

Vilnan nahkurit ovat lähettäneet toveri *Marzelin* ulkomaille keräämään rahaa lakkolaisille. Tov. Marzeli kävi

tov. Legienin luona, mutta tov. Legien suhtautui häneen epäluuloisesti, sillä Marzelilla ei ollut mitään todistusta.

Tunnen toveri Marzelin, ja hän pyytää nyt minua, että kansainvälinen toimisto tiedottaisi toveri Legienille, että toveri Marzeli on todella Vilnan nahkureiden valtuuttama ja että lakkolaisia varten kerätyt varat tulee lähettää osoitteella, jonka toveri Marzeli on ilmoittanut toveri Legienille.

Vilnan nahkureiden liitto lähettää toveri Legienille vielä erityisen todistuksen. Liitän oheen tuon liiton leiman.

Parhainta toivottaen

Teidän *N. Lenin*

24. Rue Beaunier.
Wl. Oulianoff. Paris.

Lähetetty Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 5. n:ossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

162

C. HUYSMANSILLE

9. III 1909.

Hyvä toveri Huysmans!

Suuret kiitokset kirjeeni toimittamisesta toveri Legienille. Nyt se asia on lopullisesti järjestyksessä.*

Mitä selostukseen tulee, niin minulla on ilo ilmoittaa Teille, että se on saatu valmiiksi ja toveri Roussel (tapasitte hänet Brysselissä Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston viime istunnossa, jossa hän oli läsnä Ranskan osaston edustajana) on jo ryhtynyt kääntämäänkin sitä. Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle mitä Teillä on, lähetän Teille sitten selostuksen kokonaan, heti kun kansalainen Roussel saa käännöksen valmiiksi.

Teidän *N. Lenin*

Wl. Oulianoff. 24. Rue Beaunier. Paris

Lähetetty Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta*

* Ks. edellistä kirjettä. Toim.

VSDTP:n MOSKOVAN KOMITEALLE

Moskovan komitealle

Vastauksen johdosta, jonka MK on antanut NN:n allekirjoituksin varustettuun »puoluekoulu»¹⁴⁷ koskevaan »Avoimeen kirjeeseen», »Proletarin» toimitus (laajassa kokoonpanossaan) ilmoittaa yhtyvnsä täydellisesti MK:n näkökantaa, ettei paikallisjärjestö voi eikä saa ottaa sellaista hanketta vastuulleen. Toiminnan ollessa sen luontoista ja laajuista kuin aloitteentekijät ovat suunnitelleet ja tulevan koulun sijaitessa tavattoman etäällä kenttätoiminnan piireistä vain puoluekeskukset pystyisivät valvomaan asiallisesti sanotunlaista koulua.

»Proletarin» toimitus katsoo edelleen välttämättömäksi täydentää yhtä saamassanne »Avoimessa kirjeessä» olevaa tiedotusta.

Siinä sanotaan m.m., että »koulun turvaaminen kirjallisilla ja praktikkovoimilla» (opettajakunta) »on käynnissä ja sujuu menestyksellisesti»; että koulun toimintaan tulevat »osallistumaan kaikki puolueen huomattavat teoreetikot pääasiallisesti bolshevikkien keskuudesta».

Nämä tiedotukset kaipaavat nimenomaan sitä lisäystä, että niin »Proletarin» toimitus kuin myös suppeaan ja laajaan toimitukseen ja puolueen KK:hon kuuluvat puolueyhämämme teoreetikot ja praktikot kuulivat perustettavasta koulusta ensimmäisen kerran MK:lta, kun taas koulun perustajilta ja sen oppilailta he eivät ole saaneet tähänkään mennessä mitään tiedotuksia. Toimituksen on myönnettävä, että tuo hankkeen alkuunpanijoiden valitsema täydellisen eristäytymisen tie on kyseisessä yksityistapauksessa väistämätön ja sillä on syvälliset aatteelliset perusteensa. Tässä riittää viittaus »Proletarin» avoimeen esiintymiseen (ks. n:o 42) »jumalanrakentamista» ja muita siihen yhteydessä olevia marxilaisuuden vääristelyjä vastaan.

Koska järjestelypuoli on tuollaista ja tuleva koulu ilmeisesti poikkeuksellisen läheisessä yhteydessä »jumalanrakentamista» julistaviin tai sellaista julistusta kannattaviin aineksiin, »Proletarin» toimitus katsoo velvollisuudekseen ilmoittaa, ettei se mene takuuseen siitä, että koulu olisi luonteeltaan enempää bolshevistinen kuin yleensä marxilainenkaan.

Kaikesta tästä huolimatta toimitus on sitä mieltä, että suunniteltavan koulun juridiset oikeudet olemassaoloon puolueen puitteissa ovat tällä hetkellä kiistattomat. Puolueryhmän ei pidä sitoa itseään hankkeeseen, jonka bolshevistista ja marxilaista luonnetta ei ole turvattu; mutta puolue kokonaisuudessaan ei voi nykyisessä tilassaan kieltää siltä olemassaolo-oikeutta, koska puolueen varsin tärkeissä laitoksissa (esim. duumaryhmän asiantuntijakollegiossa) toimivat Prokopovitshin — Kuskovan tyyppiset äärimmäisopportunistit. Sen vuoksi toimitus on sitä mieltä, että KK:ssa, jolta aloitteentekijöiden tulee hakea vahvistus kouluhankkeelle, bolshevikkien pitää *kannattaa vahvistamista*.

*Kirjoitettu 1909, ennen
huhtikuun 11 päivää Pariisissa*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan
N. K. Krupskajan kirjoittaman
jäljennöksen mukaan*

164

I. F. DUBROVINSKILLE

23/IV 09.

Hyvä ystäväl Luonamme vierailee Pokrovski. Hän on selvä poroporvari. »Otzovismi on tietysti typeryyttä, se on tietysti syndikalismia, mutta minä ja varmaan myös Stepanov tulemme moraalisyistä kannattamaan Maksimovia.» Kaikenlaiset pahat ihmiset nähkääs loukkaavat kristallinpuhtaita lurjuksia! Nuo »töhertävät» poroporvarit ryhtyvät heti »töhertämään», kun heidän läsnäollessaan puhutaan sellaisesta historiallisesta tehtävästä kuin puolueryhmän *marxilaisten* ainesten yhteenliittämisestä puolueryhmän ja sosialidemokratian pelastamiseksi!

Tämän töhertäjän on kutsunut oppositio, me emme ole häntä kutsuneet, koska tiedämme, että yleinen tapaamistilaisuus lykkäytyy.*

Lindovilta ja Orlovskilta on saatu toistaiseksi epäsuotuisia tietoja: ensin mainittu on sairaana ja jälkimmäinen voi saapua vain Pietariin. Suoraan heille osoittamiini kirjeisiin ei muuten ole tullut vielä vastausta. Odottakaamme.

* Tarkoitetaan »Proletarin» laajan toimituksen neuvottelukokousta. *Toim.*

Tuntuu silti, että ratkaisu on nyt Vlasovin käsissä: jos hän on tyhmyyksien tekijäin, poroporvareiden ja machilais-ten kannalla, silloin tapahtuu ilmeisesti hajaannus ja alkaa *sitkeä* taistelu. Jos hän on meidän kannallamme, silloin ehkä onnistutaan rajoittumaan siihen, että *irtoaa* pari poroporvaria, jotka ovat puolueessa nollan veroisia.

Nikititsh heittiö on juorunnut *eserrille* ja tärvellyt asioitamme! Se on »töhrivien» lutikoiden tapaista: valitetaan vieraalle puolueelle omasta ja puhutaan siitä valheita. Eser-rät, ilmeisesti Nikititshin valistamina, kuulemma käyttäytyvät »*jutun käsittelyssä*» julkeasti.¹⁴⁸ Panemme sen suoraan Nikititshin tilille, emme anna sitä hänelle anteeksi!

»Jurin ja Nikititshin» selkkauksesta en tiedä mitään.¹⁴⁹ Aioin kysyä sitä Teiltä. Mielestäni Teidän *itsenne* täytyy ja nimenomaan nyt ottaa *kirjeellisesti yhteys* Juriin respective* *kutsua* hänet luoksenne ja vaatia häneltä takeita tai pikemminkin jäännöksen lähettämistä talletuspaikkaan.

Domov+Bogdanov+Marat vaativat tänään BK:ta määräämään kokouksen kokoontumisajaksi touko- ja kesäkuun vaihteen. Tosiasiallisesti kokous on mahdollinen vasta sitäkin myöhemmin.

Hoitakaa terveyttänne vakavasti, totelkaa lääkäreitä kaikessa ehtiäksenne edes kokoukseen mennessä toipua hiukan. *Olkaa hyvä* ja heittäkää mielestänne ajatus parantolasta karkaamisesta: meillä ei ole lainkaan väkeä ja ellette saa itseänne kuntoon (se ei ole helppoa, älkää kuvitelkokaan, se vaatii *vakavaa* hoitoa!), me voimme joutua hukkaan.

Yrittäkää ottaa yhteys Ljubitshiin ja *pitää yllä* mahdollisimman säännöllistä kirjeenvaihtoa: *tämä on välttämätöntä*, sillä mahdollisesti meidän on äärimmäisessä tapauksessa kutsuttava hänet. Solmikaa ehdottomasti *välitön* kirjeenvaihtoyhteys hänen kanssaan.

Puristan kättänne. *N. Lenin*

*Lähetetty Pariisista
Davosin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — tai. Toim.

»PROLETARIN» TOIMITUKSEN KIRJE

*BK:n jäsenille tovereille Maksimoville,
Maratille ja Domoville*

...ehdotukseenne, että BK kutsuttaisiin koolle heti, katsoimme tarpeelliseksi ilmoittaa seuraavaa:

1) Useat BK:n edelliset kokoukset ovat osoittaneet, että melkoinen määrä noissa istunnoissa asetettavista enemmän tai vähemmän olennaisista kysymyksistä liittyy selvästi yleisempiin kysymyksiin, joita ratkaisemaan nykyään kutsutaan koolle BK:n laaja kokous. Tähän ryhmään kuuluvien kysymysten ratkaiseminen ennen kuin on ratkaistu se yleisluontoinen kysymys, minkä suuntaista BK:n, bolshevikki-ryhmän johtoelimen, kaiken periaate- ja käytännöpolitiikan tulee olla, on näissä olosuhteissa joko mahdotonta tai muodostuu tosiasiaa rettelöinniksi ja voimistaa sen aineksia. Kun BK:n päätöksiin suhtaudutaan sillä tavoin kuin olemme nähneet »opposition» suhtautuvan, asioiden toverillinen käsittely muuttuu noiden tovereiden lukuisiksi hyökkäilyiksi erinäisiä BK:n jäseniä vastaan, perättömien juorujen ja solvauksien toistamiseksi.

2) Tämän johdosta BK, todettuaan eräiden BK:n jäsenten lähteneen hajotustoiminnan tielle, on jo tehnyt päätöksen, jonka mukaan BK:n jäsenten keskuudessa voidaan ennen BK:n kokouksen koollekutsumista toimittaa *kiertokysely* kiireellisten *käytännöllisten* kysymysten ratkaisemiseksi. Sen vuoksi emme pidä tällä haavaa tarpeellisena kutsua koolle BK:ta nykyään Pariisissa oleskelevat jäsenet käsittävässä kokoonpanossaan, varsinkin kun sen koollekutsumista lähinnä vaativa asia — laajan kokouksen koollekutsumisajan määrääminen — on ratkaistavissa ainoastaan sitä tietä, että lähetetään kysely BK:n *kaikille*, pääasiallisesti Venäjällä oleskeleville jäsenille. Heille kaikille on lähetetty vastaavat kyselyt, vastauksia odotetaan ja sihteeri ilmoittaa ne Teille.

Alueiden edustajien kutsuminen ei kaipaa erikoista käsittelyä, koska näiden edustajien läsnäolo BK:n laajassa kokouksessa on välttämätöntä.

Tov. N:n anomus, joka koskee hänen kannaltaan toivottavaa määrääntä, olisi tietysti otettu hyvin tarkoin huo-

mioon, vaikkei hän olisi lähettänytkään sitä kolmen muun jäsenen kautta.

Toveriterveisin

J. Kamenev
N. Lenin
Grigori
Viktor

*Kirjoitettu 1909, viimeistään
huhtikuun 26 p:nä Pariisissa
(paikalliskirje)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan tuntemattoman henkilön
kirjoittaman jäljennöksen mukaan*

166

I. F. DUBROVINSKILLE

29. IV 09.

Hyvä ystävä! Sain tänään kirjeenne. Älkää missään tapauksessa lähtekö parantolasta. Älkää missään tapauksessa muuttako hotelliin. Plenum'iin mennessä Teidän on parannuttava *toden teolla*, ja se ei ole mahdollista muualla kuin parantolassa. Olemme täällä tavattomasti rasittaneet hermojamme vastustaessamme tätä typerää, pikkumaista, salaista ja alhaista rettelöintiä: olemme pidättyneet BK:n kokouksesta (sillä olo käy sietämättömäksi) ja saattaneet siten sekä Maratin että Domovin hirveän hysterian valtaan! Siitä viisi! Mutta Teitä tarvitsemme täysin terveenä kokoukseen mennessä, hoitakaa sen vuoksi terveyttänne toden teolla, *älkää suinkaan lähtekö pois* parantolasta.

Mitä J:hin tulee, niin matka on nähtävästi jo kaikin puolin järjestynyt, vaikkakin myöhemmin.

Venäjällä on asiat huonosti: Ural on palanut *kokonaan*, koko konferenssi. Shtshur on nähtävästi myös palanut: hänen vaitioloaan ei voida selittää muulla. Vlasovista ei kuulu hiiskaustakaan.

Oletteko lukenut Volskia?¹⁵⁰ Ilmoittakaa mielipiteenne ja lähettäkää kirja, ellette tarvitse sitä.

Rosasta en tiedä mitään. Eiköhän Teidän olisi parasta kirjoittaa suoraan hänelle?

Puristan lujasti kättänne. Teidän *Lenin*

*Lähetetty Pariisista Davosiin
(Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

167

I. F. DUBROVINSKILLE

4/V 09.

Hyvä ystävä! Sain kirjeenne ja panen jyrkän vastalauseen. Olkoon, että olemme tehneet Pokrovskin suhteen virheen (olen valmis olettamaan niin ja ottamaan syyn kokonaan niskoilleni, sillä minä suostutin Grigorin), mutta olisi järjettömyyden huippu, jos Te matkustaisitte sen vuoksi. Pokrovskin asia ei ole nyt enää korjattavissa. Meshkovskin kutsuminen ennen Vlasovin ja alueiden edustajien tuloa on tarpeetonta (Shtshur on vapaana ja takaa, ettei otzovisti mene läpi Moskovassa, Ljadov ja Aleksinski...* — hän on nykyään Caprilla — ei myöskään mene läpi. Pietaria tulee kuulemma edustamaan otzovismin vastustaja). *Nyt* on välttämätöntä: odottaa BK:n plenum'ia. Muussa tapauksessa rettelö paisuu — mehän olemme kuitenkin saaneet sen *tyrehtymään*. Kokouksessa, johon Pokrovski osallistuisi, Bogdanov syytäisi epäilemättä kymmenkunta *uutta* loukkausta ja saisi Pokrovskin mukaansa, nyt sen sijaan päästiin yhdellä. Mutta tämä oli väistämätön: älkää totisesti liioitelko! Sekä Nikititshin, Ljadovin että Pokrovskin, eilisten neutraalien, »suuttumus» ei ole satunnaista, vaan *väistämätöntä*: asia on kypsynyt. Se on kypsynyt ja paise alkaa puhjeta, mutta sitä ei aina jaksa kestää, kun ympärillä löyhkää rettelöltä.

Teidän ainakin on mieletöntä matkustaa. Olkaa huoleti, me kestämmme täällä vielä kuukauden asiantilan huonontumatta. Teidän taas on ylen typerää kuluttaa hermojanne (Pariisi kuluttaa hermoja tavattomasti) *ennen kokousta*.

Esitän 1 000 vastalauseetta: pysykää ehdottomasti paranto-

* Käsikirjoituksessa on yksi sana jäänyt selvittämättä. *Toim.*

lassa *aivan* plenum'iin *saakka*. On tyhmää säästää 200—300 frs. Jos pysytte *parantolassa*, meille tulee olemaan plenum'iin mennessä edes yksi täysin meikäläinen täysin tervehermoinen ja *pikkumaisen* rettelöinnin ulkopuolella pysynyt mies (täällä *Teidät sotketaan* siihen, vaikka olisitte millainen järkiniekkatahansa). Jos matkustatte, lisäätte kiihtyneiden lukua asiaa *hyödyttämättä*.

Panen jyrkän vastalauseen: älkää missään tapauksessa matkustako parantolasta vaan pysykää ehdottomasti siellä *aivan* plenum'iin *saakka*.

Vlasovilta ei ole tullut vielä sanomaa. Kärshivällisyyttä. Lindovilta tuli kirje: hän on periaatteessa suostuvainen saapumaan 1—2 kuukauden kuluttua. Se sopii juuri parahiksi. Orlovski ei vastaa. Tasan kuukauden kuluttua kokoonnumme kaikki yhteen ja sittenpäähän nähdään, mutta toistaiseksi hoitakaa terveyttänne *järkevästi* ja olkaa herran tähden edes Te hermostelematta.

Sain tänään 18. IV päivätyn kirjeen, että kirjani on valmis.* Vihdoinkin! Sen viivästyminen hermostutti minua eniten. Lupaavat toimittaa sen tänne 25.—26. IV (v. 1.) mennessä.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

Lähetetty Pariisista Davosiin
(Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

168

I. F. DUBROVINSKILLE

5/V 09.

[Hyvä ystävä!]** Eilen saapuivat Marat (täydellisesti opposition puolella) ja Vlasov (meidän puolellamme). Vlasov *l u p a s i matkustaa* muutaman päivän kuluttua luoksenne.

* Puhe on kirjasta »Materialismi ja empiriokritisismi» (ks. Teokset, 14. osa). *Toim.*

** Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussisällön perusteella. *Toim.*

Odottakaa siis älkääkä missään tapauksessa *lähtekö liik-keelle*, ettette ajaisi toistenne ohi. Vlasov on samaa mieltä kuin Te: periaatteessa meidän kannallamme, mutta moittii hätäilystä, Pokrovskin voitosta etc. Älkää siis *pelätkö*: Vlasov tulee tästä pitäen olemaan vallassa, emmekä me tee nyt ainoatakaan tyhmyyttä.

Vlasov moittii meitä siitä, ettemme osaa käsitellä ihmisiä, olla heille huomaavaisia (ja siinä hän on oikeassa). Olkaa siis huoleti senkin suhteen: Vlasov tulee tästä lähtien pitämään huolen kaikesta siitä.

Meshkovski ja alueiden edustajat ovat lähteneet matkalle. Teemme siis kaiken. Älkää [siis] olko huolissanne, *hoitakaa* kunnolla *terveyttänne*. Älkää missään tapauksessa lähtekö pois parantolasta.

Ellette tervehdy täydellisesti kolmessa viikossa (oikeammin sanoen kolmisen viikon kuluessa, sillä emme vielä tiedä tarkalleen), saatatte meidät turmioon. Älkää säälikö muutamaa sataa frangia, se olisi typerää. Hoitakaa terveyttänne, ulkoilkaa, nukkukaa ja [ehdottomasti] syökää, sillä tarvitsemme [puoluetta] varten tervettä omaisuutta.

Tänään oli Pariisin ryhmän kokous. Genèven ryhmä ilmoitti katkaisevansa suhteet BK:hon ja kehotti Pariisin ryhmää tekemään samoin. Marat piti puheen Genèven puolustukseksi: Vlasov puhui häntä vastaan. Se on hyvä: Genève on pannut alulle hajaannuksen ja Marat on BK:n tietämättä yllyttänyt ryhmää BK:ta vastaan eikä ole asettanut tätä kysymystä BK:n käsiteltäväksi.

He aloittavat itse ja itse nolaavat itsensä.

Kaikkea [hyvää]. Hoitakaa, hoitakaa vain terveyttänne ja olkaa rauhallinen!

Teidän [Lenin]

*Lähetetty Pariisista Davosiin
(Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

KANSAINVÄLISEN SOSIALISTISEN TOIMISTON TOIMEENPANEVALLE KOMITEALLE

Pariisi, toukokuun 26 pnä 1909.

Hyvä toveri,

Lehdet ilmoittavat tsaarin matkasta ja hänen aikomuksestaan käydä Ruotsissa, Italiassa, Englannissa ja Ranskassa.*

Ruotsin sosialistit ovat jo katsoneet tarpeelliseksi lausua sanansa sen johdosta, ja toverimme Branting on esittänyt heidän nimissään Ruotsin parlamentissa — tekemällä kyse-lyn hallitukselle — kansainvälisen sosialistisen solidaarisuushengen läpätunkeman pontevan vastalauseen.

Olemme varmoja, että toverimme muissa maissa ovat samaa mieltä Brantingin kanssa siitä, ettei tsaarin vierailua voida pitää tavallisena virallisen diplomatian aktina ja että he puolestaan esittävät vastalauseen, kuten asianhaarat sitä vaativat.

On vain välttämätöntä kehottaa heitä toimimaan pikaisesti. Selvää on, ettei Venäjän osasto voi toimia välittömästi. Meistä tuntuu myös siltä, että toimeenpaneva komitea ja parlamenttienvälinen komissio voisivat ottaa aloitteen käsiinsä ja vedota jäsenpuolueisiin sekä vastaaviin parlamenttiryhmiin viitaten samalla tsaari Nikolai II:n osuuteen sen järjestelmän julmuuksissa, jota hän ei ainoastaan edusta, vaan jonka aktiivinen ja rikollinen innoittaja hän myös on.

Muihin osastoihin kuuluvien tovereidemme huomio on kiinnitettävä aivan erityisesti julmuuksiin Venäjän poliittisissa vankiloissa, joissa kymmeniä tuhansia tovereitamme on sovitamassa pyrkimystään vapauteen ja taisteluaan työväen asian ja sosialismin puolesta. Nämä tosiasiat olivat sosialidemokraattisen duumaryhmän äskettäin tekemän välikysymyksen aiheena, ja lähetämme teille tuon välikysymyksen käännöksen pyytäen ottamaan sen huomioon vetoomusta

* Ks. V. I. Leninin artikkelia »Tsaarin Euroopan-matka ja eräiden mustasotnialaisen duuman edustajain Englannin-matka» (Teokset, 15. osa, ss. 458—463). *Toim.*

laatiessanne ja lähettämään tarpeen vaatiessa tekstin osastoille pyytäen julkaisemaan se lehdistössä.¹⁵¹

Toveriterveisin

N. Lenin
I. Rubanovitsh

Lähetetty Brysseliin

Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 5. n:ossa

Julkaistaan

V. I. Leninin allekirjoittaman
konekirjoitustekstin mukaan
Käännös ranskasta

170

C. HUYSMANSILLE

Heinäkuun 20 pnä 1909.

Hyvä toveri Huysmans!

Olkaa hyvä ja antakaa minulle anteeksi, että vastaukseni on hiukan viivästynyt. Varsin monet seikat ovat estäneet minua kirjoittamasta Teille ennemmin.

Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen ohjelman käännös, jonka minulle lähetitte, vaikuttaa minusta hyvin keskeneräiseltä. Ranskan kielen taitoni on kuitenkin siksi puutteellinen, etten rohkene ryhtyä korjailemaan käännöstä. Toveri Charles Rappoport (»Sosialismin»¹⁵² toimituksesta) on ystävällisesti suostunut suorittamaan tuon työn. Hän toimittaa käännöksen, ja toivottavasti voin lähettää sen Teille piakkoin.

Mitä Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston istuntoon tulee, niin kannatan marraskuuta.

Uusi osoitteeni: Mr. Wl. Oulianoff
4. Rue Marie-Rose. 4.
Paris (XIV).

Hyvä toveri, vastaanottakaa parhaat ystäväntervehdykseni.

N. Lenin

Lähetetty Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964 V. I. Leninin
Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta

C. HUYSMANSILLE

29/VII 09.

Hyvä toveril

Tässä III duuman sosialidemokraattijäsenten luettelo:

Predkaln
 Gegetshkori
 Kuznetsov
 Poletajev
 Zaharov
 Jegorov
 Surkov
 Tshheidze
 Pokrovski 2 (duumassa on kaksi tämännimistä jäsentä)
 Voiloshnikov
 Putjatin
 Belousov
 Voronin
 Shurkanov
 Astrahantsev

Mitä duuman jäsenten osoitteeseen tulee, niin tällä hetkellä, kun duuman työ on keskeytyksissä, en voi neuvoa Teille muuta osoitetta kuin seuraavan: »Gosoudarstvennaja Douma. Tavricheskij Dvoretz. St.-Pétersbourg. Hra duuman jäsen se ja se.»

Hyvä toveri, vastaanottakaa parhaat ystäväntervehdykseni.

VI. Uljanov

4. Rue Marie-Rose. 4.
Paris (XIV).

Lähetetty Brysseliin

*Julkaistu ensi kerran ranskan
 kielellä 1962 »Cahiers du Monde
 Russe et Soviétique» aikakauslehden
 4. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
 ensi kerran 1964
 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
 47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen
 valokuvajäljennöksen mukaan
 Käännös ranskasta*

172

C. HUYSMANSILLE

30/VII 09.

Hyvä toveri Huysmans!

Pyydän saada suositella Teille tämän kirjeen tuojaa toveri Bogdasarjanian, puolueemme jäsentä. Sukulaiset ovat kieltäneet tältä vankilasta vapautuneelta toverilta kaiken tuen, eikä hän voi enää jatkaa opintojaan yliopistossa. Hän taitaa hyvin ranskan kielen, ja toivon, että Te voitte vaikeuksitta hankkia hänelle jotakin henkistä työtä.

Kiitän Teitä etukäteen ja lähetän Teille veljellisen tervehdykseni.

N. Lenin

Kirjoitettu Pariisissa

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» aikakauslehden 4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös ranskasta

173

C. HUYSMANSILLE

Elokuun 26 pnä 1909.

Hyvä toveri Huysmans!

Sain 23. 8. päivätyyn kirjeenne ja kiitän Teitä suuresti Gertsikin kirjeen jäljennöksestä, jonka lähetitte minulle.

Tuo herra on ahdistellut minua jo kauan kirjeillään; hän olisi halunnut puhuakin kanssani, mutta luonnollisesti kieltäydyin, koska on olemassa *kaikkien puolueiden* edustajista koostuneen vallankumouksellisen tuomioistuimen päätös, ja tämän päätöksen mukaan hra Gertsik ei voi olla *vallankumouksellisen puolueen* jäsen. Kyseistä päätöstä ei ole kumottu ja hra Gertsik ilmeisesti valehtelee, koska hän Teille osoittamassaan kirjeessä sivuuttaa sen, mikä tuossa päätöksessä on olennaisinta.¹⁵³

Hän pyytää uudelleen käsittelyä? Siihen hänellä on täysi oikeus. Mutta tuo herra ei voi olla tietämättä, että uudel-

leenkäsittelyä voidaan vaatia laillista ja rehellistä tietä, ja koska hän karttaa sellaista tietä ja katsoo paremmaksi kääntyä KST:n puoleen, se on vielä yksi todistus (minun nähdäkseni) hänen epärehellisyydestään.

Legaalinen ja rehellinen tie pyytää uudelleenkäsittelyä on se, että lähettää pyyntönsä niiden puolueiden keskuskomiteoille, joiden edustajat olivat Genève'n tuomioistuimen jäseninä. Miksi hra Gertsik ei vetoa noihin komiteoihin? Miksi hän siteeraa hra Burtsevin yksityistä lausuntoa eikä vetoa Burtsevin oman puolueen, *socialistivallankumouksellisten puolueen Keskuskomiteaan*? Miksi hän esittää KST:lle parjauksia bolshevikeista sanoen heidän toimivan »epärehellisesti» eikä vetoa Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen Keskuskomiteaan? Bolshevikit ovat osa tästä puolueesta. Bolshevikeilla on vain 5 jäsentä 15-henkisessä Keskuskomiteassa.

Päätelkää itse, kuka tässä asiassa menettelee epärehellisesti.

En ole ollut milloinkaan Gertsikin juttua tutkineen Genève'n bolshevikkikerhon jäsen. Jos hra Gertsik katsoo tutkintakomission jäsenten toimineen laittomasti j.n.e., hänellä on oikeus (ja hänen pitää) vedota puolueen Keskuskomiteaan.

Kansainvälinen Sosialistinen Toimisto ei mielestäni voi ottaa vastaan valituksia eikä pyyntöjä, elleivät Internationaaliin kuuluvien puolueiden keskuskomiteat ole käsitelleet niitä alustavasti. Ymmärrän hyvin, että hra Gertsikillä kuten kaikilla muillakin kansalaisilla on oikeus valittaa KST:lle kaikkien Internationaaliin kuuluvien puolueiden keskuskomiteoiden päätöksestä. Mutta ellei hän halua vedota puolueisiin, Internationaalien jäseniin, keskuskomiteoihin, hänellä ei mielestäni ole oikeutta vedota myöskään KST:hen.

Ainoa vastaus, jonka KST voisi mielestäni antaa hra Gertsikille, on seuraava: vedotkaa *kaikkiin* tuomioistuimessa edustettuina olleiden puolueiden — t.s. Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen, socialistivallankumouksellisten puolueen, Bundin j.n.e. — keskuskomiteoihin. Elleivät nämä komiteat anna teille mitään vastausta tai vastaavat kieltävästi, te voitte vasta sitten esittää KST:lle pyyntönne tai valituksenne sitä tai tätä päätöstä, sitä tai tätä Internationaaliin kuuluvan puolueen keskuskomiteaa vastaan. Sellainen on minun mielipiteeni, jonka ilmoitan Teille KST:n

jäsenenä, bolshevikkina ja Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen Keskuskomitean jäsenenä. (Pariisissa on olemassa sosdem. työväenpuolueen Keskuskomitean erikoinen *toimikunta*, ja hra Gertsik tietää oikein hyvin, että hänen olisi pitänyt kääntyä tuon toimikunnan puoleen. Minä taas en ole sen jäsen.)

Hyvä Huysmans, pahoittelen kovin, etten voi olla Pariisissa elokuun 30 ja 31 pnä 1909 enkä sen vuoksi voi keskustella kanssanne tästä kysymyksestä. Toivottavasti annatte minulle anteeksi sen piinan, jota olen aiheuttanut Teille huonolla ranskan kielen taidollani tässä kirjeessä, josta totisesti tuli liian pitkä.

Olen nyt lepäämässä kaupungin ulkopuolella (Mr. Wl. Oulianoff. Chez m-me Lecreux. *Bombon*, Seine-et-Marne). Palaan Pariisiin syyskuun 15 päivään mennessä.

Teidän *N. Lenin*

Lähetetty Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehden
4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa

Julkaistaan käsikirjottuksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta

174

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.!

Olen saanut molemmat kirjeet ja artikkelin. Viimeksi mainittu kaipaisi mielestäni lyhentelyä. Yritän tehdä — en tiedä, onnistunko.

Jään odottamaan artikkelia proletariäatin kansainvälisestä solidaarisuudesta (minulla on siitä kysymyksestä Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston kiertokirje; en lähetä, on jo myöhäistä). Ilmoittakaa siitä Grigorille.

Mitä lehdissä oli Sokolovista? Se huolestuttaa minua tavattomasti, sillä olen aikonut kirjoittaa Pietarin vaaleista. Luin »*Retshistä*»¹⁵⁴, että sosdemit asettavat ehdokkaaksi So-

kolovin. Kirjoittakaa yksityiskohtaisemmin, mistä »taruista» olette lukenut, ja lähettäkää ne numerot.

»*Vozrozhdenijessa*» ja »*Sovremennyi Mirissä*» julkaistut arvostelut olen lukenut.¹⁵⁵

Pariisiin paluusta Grigori kirjoittaa, että hän tulee viimeistään 4/IX. Minä aion palata aikaisintaan 15/IX. Kysymykseenne, pitäisikö Teidän matkustaa, voin vastata ainoastaan: jos olette täysin levännyt, olisi hyvä matkustaa, aloittaa viipymättä »*Proletarin*» kerhon toiminta, pitää työläisille pari esitelmää (yleistajuista) Potresovin likvidaattoruudesta, yksi »vasemmistolaisista» bolshevikeille ja sitten valmistautua lähtemään syyskuun lopussa (suunnilleen) esitelmämatkalle ulkomaisiin ryhmiin. Teidän on tehtävä kaikki tämä.

Tavattaessa on mielenkiintoista keskustella menshevikeistä sekä Prokopovitshista ja Kuskovasta. Niin artikkeleissa kuin esitelmissäkin on hyökättävä mahdollisimman lujasti Potresovin likvidaattoruuden kimppuun. Olemme siinä myöhästyneet.

Puristan kättänne.

P. S. Venäjältä kirjoitetaan, ettei asioissa ole kehumista. Davydov on pidätetty. Täällä täytyy käydä lujemmin käsiksi agitaatioon ulkomailla.

*Kirjoitettu clokuun 27 pnä 1909
Lähetetty Bombonista Arcachoniin
(Ranska)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsitkirjoituksen mukaan

175

G. J. ZINOVJEVILLE

Hyvä Gr.! Lähetään »Vorwärtsin» ja Kamenevin artikkelin.¹⁵⁶ Viimeksi mainittu on mielestäni pantava menemään *ehdottomasti* ja *viipymättä*, sillä olemme ilmankin myöhästyneet hirveästi tämän »*Proletarin*» kannalta kaikissa suhteissa ehdottoman välttämättömän artikkelin julkaisemisessa. Se pitää jakaa 2 alakerraksi. Ensimmäisen olen merkinnyt (ss. 1—33) ja korjannut. Voisitteko lyhentää sitä vielä?

En kieltäydy yrityksestä supistaa sitä vielä vedoksissa: lähettäkää se *viipymättä* ladottavaksi ja käskekää toimittaa minulle heti vedokset. Tämä on tärkeä artikkeli ja vaatii hyvin huolellista käsittelyä.

On harmillista, että Kamenev on tehnyt työnsä huolimattomasti. Mitä kiitollisin aihe, mutta hän puhuu laveasti ja hajanaisesti, kiertelee asian ympärillä eikä osaa oikealla tavalla käydä käsiksi sen ytimeen ja olemukseen.

Jospa lähettäisimme hänelle jälkipuoliskon muokattavaksi tässä mielessä? Olisi hyvä lähettää! Kirjoittakaa hänelle meidän kummankin nimissä, että pyydämme *kirjoittamaan uudelleen* 2. osan (säilyttäen myös 1. variantin) — muutokset mainitunlaisessa hengessä — ja että silloin hän saa erinomaisen artikkelin j.n.e., ja lähettäkää hänelle 2. osa. Ei ole paljoakaan toivoa, että hän muokkaa sen, mutta on vaatimalla vaadittava.

Hän on luvannut lähipäivinä vielä pääkirjoituksen »*Proletaria*» varten. Katsotaan.

Kirjoitan »*Proletariin*» tarkoitetut artikkelit ja lähetän suoraan ladottavaksi*, sillä Tehän aioitte olla 4.IX Pariisissa.

Minä en aio palata ennen 15.IX.

Pidättelette Kamenevia suotta Arcachonissa. Jos hän on levähtänyt, niin palatkoon, ja *hänet pitää kaikin mokomin lähettää esitelmöimään.*

Puristan kättänne. *N. Lenin*

En ota käsiteltäväkseni bundilaisia. Heidän toista numeroaan vastaan on kuitenkin *välttämätöntä* hyökätä. Hyökätäkää Te. Julkaisemme ison taisteluhenkisen numeron. Kirjoittakaa artikkeli 2. n:oa vastaan.¹⁵⁷

*Kirjoitettu elokuun 27 pñä 1909
Lähetetty Bombonista Arcachoniin
(Ranska)*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Puhe on »*Proletarin*» 47.—48. numeroon tarkoitettuista V. I. Leninin artikkeleista: »Paljastetut likvidaattorit», »Moskovan piirikuntakomitean toimeenpanevan komission avoimen kirjeen johdosta», »Vaalit Pietarissa» ja numeron liitteessä julkaistusta artikkelista »Otzovismin ja jumalanrakentamisen kannattajain puolueyhästä» (ks. Teokset, 16. osa, ss. 1—49). *Toim.*

C. HUYSMANSILLE

11. 9. 09.

Hyvä Huysmans!

Minua ihmetyttää kovin, että toveri Charles Rappoport, joka pyynnöstäni lupasi kääntää puolueemme ohjelman ja säännöt, ei ole tähän mennessä kirjoittanut Teille. Hän vakuutti minulle jo muutamia viikkoja sitten kirjoittavansa Teille.

Parin kolmen päivän kuluttua palaan Pariisiin, kysyn heti paikalla Rappoportilta ja ilmoitan Teille.

Mitä taas hra Gertsikin juttuun tulee, on oikein hyvä, että peruutitte enemmänkin kuin epäoikeudenmukaisen puolueettamme vastaan esitetyn syytöksen.

Tiedustelette sen toverin osoitetta, »jonka puoleen Gertsikin tulee kääntyä». Toistan: hänen tulee kääntyä niiden puolueiden *komiteoiden* puoleen, joiden edustajista muodostettiin Gertsikin juttua käsitellyt tuomioistuin. Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen Keskuskomitean Ulkomaisen Toimikunnan osoite on seuraava: hra D. Kotljarenko (...Toimikunnalle) 110. Rue d'Orleans 110. Paris. XIV. Tämä osoite ilmoitetaan säännöllisesti lehdissämme. Toistan myös sen, etten vastaa milloinkaan Gertsikille, sillä tuo lurjus rohkenee esittää perin loukkaavia vihjauksia Venäjän sosialidemokraateista. Sehän on yksinkertaisinta. Jos hän rohkenee väittää, että Venäjän sosialidemokraatit olivat »puolueellisia» tuomareita, niin miksi hän ei vetoa muihin häntä tuomitsemassa olleisiin puoluekomiteoihin?

Teidän *N. Lenin*

Wl. Oulianoff
4. Rue Marie Rose. 4
Paris. XIV.

*Lähetetty Bombonista (Ranska)
Brussellin*

*Julkaistu ensi kerran ranskan
kielellä 1962 »Cahiers du Monde
Russe et Soviétique» aikakauslehdien
4. n:o:ssa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjotuksen
valokuvajäljennöksen mukaan
Käännös ranskasta*

A. I. LJUBIMOVILLE

Hyvä Mark!

Olin eilen niin kiinni artikkelissa, että tein virheen: sivuutin Grigorin luonnoksessa (vastaus caprilaisille TpK:n* nimissä) sen, että *kutsutaan valtuutettu*. Sellainen hölynpöly pitää pyyhkiä pois: täytyy kutsua *oppilaita* opiskelemaan Pariisiin eikä suinkaan valtuutettua. Valtuutetuksi saataan valita myös kiihkeä otzovisti ja jopa Ljadov tahi Aleksinski, ja silloin saamme pitkän nenän. Ei, *valtuutetun* kutsumisesta ei voi olla puhuttakaan.¹⁵⁸

Minulla ei ole vielääkään Plehanovin »Dnevnikiä». Pyydän hartaasti sanomaan ekspeditiolle, että lähettäisivät sen heti. Ilman sitä en voi kirjoittaa tilattua artikkelia.**

Puristan kättänne. *N. Lenin*

Eilen Teille lähetettiin shekki kirjattuna postilähetykseenä. Toivottavasti olette saanut sen?

*Kirjoitettu syyskuun
alkupuoliskolla 1909
Lähetetty Bombonista (Ranska)
Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

VSDTP:n KESKUSKOMITEALLE

»Proletarin» toimitus pyytää sen johdosta, että ulkomaisten sosdemryhmien keskuudessa on levitetty »Sasha»-nimimerkillä varustettua lehtistä (lehtinen seuraa oheisena), jossa esitetään syytöksiä »Proletarin» toimitusta vastaan¹⁵⁹, ja edelleen sen johdosta, että muutamat »Proletarin» vastustajat niin taannoisen konferenssin jälkeen »syrjäytettyjen» bolshevikkien kuin myös menshevikkien keskuudesta käyttävät tätä lehtistä käsitelläkseen ryhmien keskuudessa »sensaa-

* Bolshevistisen Keskuksen Toimeenpaneva Komissio. *Toim.*

** Ks. artikkelia »Paljastetut likvidaattorit» (Teokset, 16. osa, ss. 1—8).
Toim.

tiojuttua», joka ei millään muotoa voi kuulua minkään paikallisen puolueyhmän toimivaltaan eikä selvitettäväksi,
 — pyytää VSDTP:n KK:ta ottamaan käsiteltäväkseen »Sashan» esittämät syytökset, tarkastamaan nuo syytökset asiallisesti ja tekemään puolueen ylimmän elimen virallisen päätöksen.

*Kirjoitettu syyskuun 17 pnä 1909
 Pariisissa (paikalliskirje)*

*Julkaistu ensi kerran 1933
 XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan

179

C. HUYSMANSILLE

17. 9. 09.

Hyvä Huysmans!

Pariisiin saavuttuani sain 15. 9. 09 päivätyn kirjeenne. Kävin komiteamme toimikunnan sihteerin luona. Hän ilmoitti minulle saaneensa hiljattain kirjeen Gertsikiltä ja Bundin komitealta. Kirjeestä näkyy, että Gertsik on lopultakin vedonnut muiden puolueiden komiteoihin, mikä hänen olisi pitänyt tehdä ennemmin. Bund kannattaa uudelleenkäsitelyä. Meidän puolueemme Keskuskomitean toimikunta ottaa pohdittavakseen uudelleenkäsitelypyynnön. »Gertsikin välikohtaus» on siis toivottavasti selvitetty.

Mitä Rappoportiin tulee, niin hän pyytää Teitä ilmoittamaan hänelle *tarkan määräpäivän*, johon mennessä Teidän on ehdottomasti saatava ohjelman ja sääntöjen käännös. Olkaa ystävällinen ja ilmoittakaa *lopullinen* määräpäivä minun osoitteellani tahi Rappoportin osoitteella, 39 Boulevard Port Royal, 39. Paris. XIII.

Toveri Rappoport sanoo kynäilijäproletaarin asemansa pakottavan hänet pyytämään maksua käännöksestä Teidän harkintanne mukaan. Hän lupasi minulle varmasti, että valmistaa käännöksen osoittamaanne määräpäivään mennessä.

Mitä historialliseen katsaukseen tulee, niin olen löytänyt erään venäläisen toverin, joka kirjoittaa sen muutaman päivän kuluttua.

Teidän *N. Lenin*

Lähetetty Pariisista Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» aikakauslehden 4. n:osssa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen valokuvajäljennöksen mukaan Käännös ranskasta

180

M. P. TOMSKILLE

Hyvä toveri, palasin vastikään tšekäläiseen pääkaupunkiimme ja luin asioita käsittelevän kirjeenne. Koulun kohdalta ajattelette suotta, että »asiamme ovat kehnosti». Ne eivät ole lainkaan kehnosti. On luonnollista, että työläiset suostuvat matkustamaan kauniiseen etelään, kun heille keran annetaan rahaa, siinä ei ole mitään valittamista. On vain ajettava läpi päätöslauselmat, että nuo työläiset poikkeaisivat *paluumatkalla* kuukaudeksi tänne*, se on tärkeintä. Elleivät he poikkea tänne, kaikki fraasit »valvonnasta», »johtamisesta» y.m. ovat vain »blagaa»** tai teeskentelyä. Kun he poikkeavat tänne, he oppivat muutakin kuin Aleksinkin kirkunaa ja Lunatsharskin »sosialismia». Uskokaa pois, että tätä *tietä****, iskostamalla *omaa* oppiaan 20—50 työläisen päähän, he eivät pääse pitkälle. Ehei, se kelpaa vain meluamiseen, Kautskyn kirjeellä¹⁶⁰ ylvästelyyn ja vehkeilyyn ulkomailta, mutta mitään vakavaa tuollaisessa kuiskuttelussa ei ole. Tietäkää, että se ei ole koulu, vaan Jeroginin asuntola¹⁶¹, jossa kymmenille työläisille kuiskutellaan otzovistilaista hölynpölyä. Maksimov ja Kumpp. aiheuttavat sillä kohua ja nolaavat itsensä.

Trotskin kohdalta asia ei valitettavasti luonnistu. Toi-

* — t.s. Pariisiin, jossa sijaitsi Bolshevistinen Keskus. *Toim.*

** — ranskankielisestä blague: jaarittelu. *Toim.*

*** Tarkoitetaan Caprin koulun perustajien ryhmäkuntaista hajotustoimintaa. *Toim.*

voen aivan *vilpittömästi* liittoutumista hänen kanssaan tarjosimme hänelle ihanteellisen edullisia ehtoja: maksamme palkan, peitämme »Pravdan» tappiot, annamme yhdenvertaisuuden toimituksessa, järjestämme muuton tänne; hän ei suostu, vaan vaatii *enemmistöä* toimituksessa (kaksi trotskilaista ja yksi bolshevikki!). Emme tietenkään jaksa ylläpitää toisessa kaupungissa lehteä, joka ei ole puolueen, vaan Trotskin lehti. Trotski ei halua rakentaa puoluetta yhdessä bolshevikkien kanssa, vaan haluaa perustaa *o m a n* ryhmäkuntansa. Mikäs siinä, yrittäköön! »Omalla» ryhmäkunnallaan hän vie joitakin kannattajia menshevikeiltä ja joitakin meiltä, mutta loppujen lopuksi johdattaa väistämättömästi työläiset bolshevismiin kannalle.

Mitä tulee »agraarikysymyksen hienoiseen tarkistukseen», kuten ironisesti sanotte, niin kyseisessä tapauksessa pitää olla hyvin varovainen, kun on puhe talonpoikaiston osuudesta vallankumouksessa. On *aloitettava* väittelystä puolueen tai bolshevikkien keskuslehdissä. Varoitan erityisesti hylkäämästä harkitsemattomasti bolshevismia ja luottamasta liikaa Stolypinin agraaripolitiikan menestymiseen. Se on tietysti asettanut uusia ongelmia, joita on *tutkittava tutkimasta päästyä*, se on tarjonnut ei-vallankumouksellisen ratkaisun mahdollisuuden, mutta tästä on sen täydelliseen menestykseen vielä yhtä pitkä matka kuin taivaan tähtiin.

Lenin

*Kirjoitettu 1909 syyskuussa, ennen
20 päivää*

Lähetetty Pariisista Moskovaan

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen
jäljennöksen mukaan (perlustratio)*

C. HUYSMANSILLE

30/9 09.

Hyvä toveri Huysmans!

Lähetän Teille tänään puolueemme ohjelman ja sääntöjen käännöksen (kirjattuna ristositeenä). Olkaa ystävällinen ja lähettäkää minulle vedos korjauslukua varten.

Mitä katsaukseen tulee, niin lähetän sen Teille muutaman päivän kuluttua.

Sain järjestetyksi kääntäjän (Rappoportin) palkkiokysymyksen. Keskuskomiteamme maksaa ne kulungit.

Kuulen ensimmäisen kerran, että itse toimistossa on parlamenttiryhmän edustaja. Stuttgartin jälkeen meillä on ollut yksi toimiston kokous eikä siinä mainittu kertaakaan toimistossa olevasta parlamenttiryhmän edustajasta. Kirjeenne saatuaani kirjoitin oitis III duuman sosialidemokraattisen ryhmän jäsenelle ja saatoin asian hänen tietoonsa. Emme voi odottaa pikaista vastausta, koska duuman toimikausien välisenä aikana sen jäsenet eivät ole Pietarissa.

Mitä Kööpenhaminan kongressille esitettävään puolueemme selostukseen tulee, teen kaiken voitavani, ettemme tällä kertaa jäisi vaille selostusta. Olen jo ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin. Davidin suunnitelma ei ole mielestäni muuta kuin »hurskas toivomus».* Onko *toimisto* sitten hyväksynyt tuon suunnitelman? Onko »yhtenäinen malli» todella olemassa realiteettina eikä luonnoksena?

Teidän *N. Lenin*

Lähetetty Pariisista Brysseliin

Julkaistu ensi kerran ranskan kielellä 1962 »Cahiers du Monde Russe et Soviétique» alkakauslehden 4. n:ossa

Julkaistu venäjän kielellä ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen valokuvajäljennöksen mukaan Käännös ranskasta

A. I. LJUBIMOVILLE

Hyvä Mark!

Koulun suhteen alkaa todella pelailu ja olette oikeassa siinä, että vastausta on harkittava huolellisesti.** Ehdotan vastausluonnoksen, ja siltä varalta, että siitä sopiminen kaik-

* Ei ole saatu selville, mitä E. Davidin suunnitelma edellytti. *Toim.*

** Ks. seuraavaa asiakirjaa. *Toim.*

kien TpK:n (BK:n Toimeenpanevan Komission) jäsenten kanssa vaatii runsaasti aikaa (yhteydenpito heidän kanssaan pitäisi mielestäni antaa yhden henkilön, t.s. Teidän huoleksenne), kehotan BK:n sihteeriä vastaamaan »koulun neuvostolle», että kirje on saatu ja lähetetty TpK:n jäsenille ja että näiden vastausta ja päätöstä joudutaan nyt odottamaan jonkin aikaa, koska ketään ei ole saapuvilla. Pitää vain kirjoittaa heille hiukan myrkyllisesti: minä muka tiedän Gr:n, Inokin ja Leninin jo vastanneen omasta puolestaan koulun *toimeenpanevalle komissiolle*, mutta vastaus *koulun neuvostolle* on annettava koko kollegion nimissä.

Minulla on pyyntö Teille. Lähettäkää minulle »Proletarin» *toimitukselle osoitettu kirje* käyttäen Mark- tai jotain muuta nimimerkkiänne. Sisällön pitäisi olla *suunnilleen* tällainen: »mitä tulee tov. Domovin painetussa sanassa esittämään lausuntoon, jossa 'Proletarin' toimitusta syytetään hajaannuksen aiheuttamisesta, siitä ettei laadita yleistajuisia kirjasia, bolshevismiin kavaltamisesta, Plehanoviin lähentymisestä, 'duumalaisuudesta' ynnä muusta ynnä muusta, katson hyödylliseksi perehdyttää puoluetovereita tov. Domovin *nykyisiin* katsomuksiin. Hän on julistanut tov. Maksimovin, Ljadovin ja minun läsnäollessani: 'nyt on olemassa kaksi vahingollista ennakkoluuloa: ensimmäinen, että meillä on puolue, ja toinen, että Venäjällä on odotettavissa vallankumous'. Esitelmöidessäni Pariisin bolshevikeille saatoin tämän jo kaikkien tietoon tov. Maksimovin kuullen, eikä hän voinut kiistää asian todenperäisyyttä. Tietäkööt siis toverit, kuka on nyt noussut sotajalalle 'Proletaria' vastaan.»¹⁶²

Tuo porukka on totta totisesti paljastettava! Julkaisemme kirjeenne ja vastamme heille *n i i n k u i n k u u l u u*.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1909
alkaisintaan lokakuun 2 p:nä
Pariisissa (paikalliskirje)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
47. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

183

**CAPRIN KOULUN NEUVOSTON
KIRJEESEEN TARCOITETUN VASTAUKSEN
LUONNOS**

Kehotan vastaamaan:

»Arvoisat toverit! Koska 28. 9. 09 päivätyssä kirjeessänne tehdään selvää pilkkaa vastaukseksi ehdotukseemme, että 'ulkomaisen propagandakoulun *tosiasiallinen perustaminen* ja perustamishankkeen johto jätettäisiin puolueen Keskuskomitean tai '*Proletarin*' laajan toimituksen huoleksi', katsoimme tarpeettomaksi vastata siihen ja voimme antaa teille vain yhden neuvon: julkaiskaa oma kirjeenne.»¹⁶³

*Kirjoitettu 1909, aikaisintaan
lokakuun 2 pnä Pariisissa*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

184

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä K.!

Olkaa hyvä ja ilmoittakaa, mitä olette päättänyt kirjaston suhteen.¹⁶⁴ Onko totta, etteivät neuvottelut ylioppilasseuran kanssa ole vielä päättyneet?

Vai onko totta, että Te olette päättänyt lopullisesti, että *ette* matkusta?

Viktorko Teidät sai empimään? Olen hänelle hiukan vihainen siitä, että hän muutti yksin jättäen meidät täällä vaille apuaan varsin hyödyllisenä ja järjestelykykyisenä miehenä, jollaisena häntä pidän. Hän on nyt »Genèven kannalla». Mielestäni suotta: me emme lähde Genèveen.

Onko Teillä *bekien* (Bontshin) kirjaston luettelo?¹⁶⁵ Olkaa hyvä ja lähettäkää, jos on.

Odotan tarkempaa vastausta muuttoasiastanne. Meillä toimituksessa puhutaan ainoastaan Bontshin kirjaston siirrosta. On saatava *tarkka* selvyys asiasta — ja nopeasti.

Terveisiä Olgalle, Nik. Iv. ja muille ystäville.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1909 lokakuun
alkupuoliskolla
Lähetetty Pariisista Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

185

BOLSHEVISTISEN KESKUKSEN TALOUSKOMISSIOLLE

Jotta voitaisiin valvoa *säännöllisesti* taloutta ja supistaa säännöllisesti menoja,

1) on laadittava kuukausitilitykset sarakkeittain, joita voidaan *verrata* toisiinsa ja jotka *erottavat* olennaisimman ja muutoksille vähimmän alttiin satunnaisimmasta ja helpoimmin supistettavasta (lehden julk. avustuksista; ekspedition huoneiston ja kirjapainomenot paperin hinnoista ja latojen palkasta j.n.e.).

2) On koetettava laatia melko suuren aikajakson kohdalta (esim. $\frac{1}{2}$ vuoden ajalta) *järkiperäinen* tiivistelmä, jossa on laskettu keskimääräiset menot kunkin menoerän osalta. (Dieetit erikseen; avustukset erikseen; satunnaisia menoja ja kevyitä liikennevälineitä ei pidä sekoittaa yhteen; lehden menot laskettuina menoerittäin: latojat — paperi — huoneisto — ekspediittorin palkka — kirjapaino j.n.e.). Edelleen on harkittava supistuksia kunkin menoerän osalta, mutta ei enää likipitään, silmämääräisesti, vaan tarkkojen arvioiden perusteella (supistettava sitä ja sitä sillä ja sillä tavalla; ostettava halvempaa paperia tai vuokrattava huokeampi huoneisto j.n.e. j.n.e.; supistettava »nyrkkiposti»- ja paikallisliikennekuluja j.n.e.).

Liki pitäisesti:				
Mahdolliset supistukset ?				
	mini- mum		maxi- mum	mini- mum
	tuhatta			
a) Ulkomaisten järjestöjen ja lehden menot . . .	3 776	2.5	-3.0	2.5
b) Avustukset tovereille	444	0.3	-0.5	0.2
c) Kansallisille järjestöille	519	0.2	-0.3	0.1
				(vain latvialaisille)
d) Liikennemeno	1 292	0.8	-0.8	0.5
e) Menot Σ:n saannin jälkeen ja velat . . .	<u>6 753</u>	—	—	—
f) Puolueen illegaalinen kustannustoiminta . .	817	0.8	-0.5	—
g) Konferenssit	566	0.6	-0.6	0.5
h) Venäjälle	4 523	2.5	-3.5	2.5
				(vain KK:lle ilman paikalliskomiteita)
i) Sekalaiset menot . .	250	0.1	-0.2	—
	18 940	7.1	-9.4	6.3
	— 18 940			
	— 6 753			
	<u>12 187</u>			

Kirjoitettu 1909, aikaisintaan lokakuussa Pariisissa (paikalliskirje)

Julkaistu ensi kerran 1964 V. I. Leninin Teosten 5. painoksen 47. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

TOVERILLE PÄÄ-ÄÄNENKANNATAJAN TOIMITUSSIIHTEERILLE

Arvoisa toveri!

Pyydän sijoittamaan pää-äänenkannattajan lähimpään numeroon päätöslauselmani, joka on hyljätty kahdella äänellä kahta vastaan yhden pidättyessä, ja pää-äänenkannattajan toimituksesta eroamista koskevan ilmoitukseni¹⁰⁰ sekä lä-

hettämään minulle minun, Martovin ja hyväksytyin päätöslauselman jäljennökset ynnä äänestyksen tulokset.

Sos.-dem. tervehdyksin *N. Lenin*

Pariisi, marraskuun 4 p:nä 1909.

P. S. Pyytäisin pää-äänenkannattajan toimitusta niin ikään ilmoittamaan minulle, ottaako se vastaan pää-äänenkannattajan lähintä numeroa varten väittelyluontoisen artikkelini puolueemme ja sen yhtenäisyyden lujittamismenetelmistä.

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

187

VSDTP:n KESKUSKOMITEALLE

Allekirjoittaneet Keskuskomitean jäsenet, bolshevikit, katsovat tarpeelliseksi ilmoittaa, että heidän mielestään on välttämätöntä kutsua koolle KK:n kokous mahdollisimman pikaisesti.

Kannatamme kokouksen pikaista koollekutsumista ja teemme puolestamme myös kaiken voitavamme sen hyväksi, että kokous pidettäisiin aivan lähiaikoina.

Pyydämme KKUT:tä saattamaan kyseisen ilmoituksemme kaikkien Venäjällä ja ulkomailla oleskelevien KK:n jäsenten tietoon.

Marraskuun 14 p:nä (u.l.) 1909

Pariisi.

KK:n jäsenet: *Innokentijev*
Grigori
Lenin
V. Sergejev

*Julkaistu ensi kerran 1926
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehdessä 11. n:o:ssa*

*Julkaistaan G. J. Zinovjevin
kirjoittaman ja V. I. Leninin
allekirjoittaman tekstin mukaan*

ZEMSTVO-, KAUPUNKI- JA HALLITUSVIRASTOJEN TILASTOMIEHIIN VETOAVA PYYNTÖ

V. Iljin, joka kirjoittaa jatkoa agraarikysymystä yleensä ja varsinkin Venäjän maataloudellista kapitalismia käsittävään teokseensa, pyytää hartaasti zemsto-, kaupunki- ja hallitusvirastoissa työskenteleviä tilastomiehiä lähettämään hänelle tilastotietoja y.m.

Pariisi. 9/XII.

V. Uljanov

*Kirjoitettu joulukuun 9 p:nä 1909
Lähetetty Moskovaan*

*Julkaistu ensi kerran 1929
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehdessä 11. n:o:ssa*

*Julkaistaan tuntemattoman
henkilön kirjoittaman tekstin
mukaan*